

**שאלת פתיחה: מה קורה עם הרקלס ודיוניסוס בנאומי הפרוסקינסיס אצל קורטיוס ואריאנוס?**

**אריאנוס 4.10.6: בשם אנאפסארכוס, שטוען שצריך לסגוד לאלכסנדר כאל כבר עכשיו**

● **ראוי לסגוד לאלכסנדר כאל בזכות הישגיו הכבירים ויוצאי הדופן**

○ **משתמע מתוך הטיעון: הישגיו של אלכסנדר לפחות באותו סדר**

**גודל כמו דיוניסוס והרקלס**

○ **משתמע מתוך הטיעון: הישגים כבירים מזכים באלוהות**

■ **4.10.7: אין ספק שאחרי מות אלכסנדר נסגוד לו כאל**

● **להבדיל מאלכסנדר, גם דיוניסוס וגם הרקלס אינם אפילו**

**מקדונים, ולכן צודק וראוי, אם כבר מכירים בהם, להכיר גם בו <**

**אם הכרנו בזרים כאלים, קל וחומר באחד משלנו, שהרי מוצדק**

**יותר לסגוד לבני עמך מאשר לנוכרים.**

**אריאנוס 4.11.7: בשם קליסתנס, ששואל: מדוע אין צורך לסגוד**

**לאלכסנדר כאל עוד בחייו?**

● **אבות אלכסנדר (צאצאי הרקלס) הגיעו למקדון ומשלו בה לא**

**בעריצות אלא לפי הנומוס**

● **מדוע ההשוואה להרקלס אינה מצדיקה סגידה לאלכסנדר כאל עוד**

**בחייו?**

○ **אפילו לא הרקלס זכה בכבוד אלים עוד בחייו**

○ **הרקלס עבר האלה רק לאחר שמנבאת דלפי אשרה זאת**

קורטיוס, 8.5.11, בשם קלאון:

- האם אלכסנדר יהפוך לאל בחייו, או רק אחרי מותו?
  - אפילו הרקלס ודיוניסוס לא הוגדרו כאלים עד שהתגברו על הקנאה של בני-דורם < כלומר, בני-הדור כבר הפסיקו עם הקנאה, והכירו בהם כאלים בחייהם
  - (הנמקה:) הרי הדורות הבאים מכירים רק את מה שבני הזמן עצמו אמרו וחשבו

קורטיוס 8.5.17:

- הרקלס ודיוניסוס הפכו לאלים רק לאחר מותם
- אלים לא נולדים בצו במשטה אחד
  - אי-אפשר לעשות אלים בצווים + לעשות אל אתם רוצים?  
נראה אותכם ממליכים מלך
  - אי-אפשר לעשות אלים על המקום, זה תהליך

מדוע דוקא הרקלס ודיוניסוס נבחרו כדוגמאות בדיון?

- הצגת המקורות, והתנצלות כללית על כך שרק חלק מהסיפור ידוע לנו – *captatio benevolentiae*
- שתי דמויות של נוסעים מפורסמים (כמו אלכסנדר), שהרחיקו נדוד הרבה מעבר למקובל
- שניהם, כך נראה מקובל, עשו את המעבר מאנושות לאלוהות
  - קורטיוס – שני הנאומים עוסקים במעבר הזה, והשאלה היא רק אם הוא קרה לפני או אחרי מות הדמות
  - אריאנוס???
- הרקלס הוא אחד מאבותיו של אלכסנדר

○ אריאנוס 4.11.6: קליסתנס מזכיר את מוצאו ההרקלידי של אלכסנדר בנאומו.

○ קורטיוס ???

○ לפי פלוטארכוס (מראה מקום, אצל הקל ויארדלי) גם

דיוניסוס

● אלכסנדר נמצא בתחרות מתמדת עם שניהם

○ אריאנוס, 4.10.6: ראוי לסגוד לאלכסנדר כאל בזכות הישגיו

הכבירים ויוצאי הדופן < משתמע מתוך הטיעון: הישגי

אלכסנדר לפחות באותו סדר גודל כמו דיוניסוס והרקלס <

משתמע מתוך הטיעון: הישגים כבירים מזכים באלוהות

○ פירוש על הרקלס

○ פירוש על דיוניסוס